Actieblad

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

UITGAVE VAN DE VERENIGING TEGEN DE KWAKZALVERIJ, VERENIGING TOT EVALUATIE VAN ALTERNATIEVE BEHANDELMETHODEN EN TOT BESTRIJDING VAN DE KWAKZALVERIJ

INHOUD EN REGISTER

1980-1992

Zeewier	'84	2	7
Zevende Zoon	'88	3	4
Ziek Zijn: Eigen Schuld ?	'84	3	4
Ziekenfondsproef	'81	2	2
Ziekenhuiscongres te Düsseldorf	'85	1	7/8
Zusjes Knol	'83	2	1/2

Over het begin van de Vereniging

Voor zover na te gaan x) is heeft de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen (opgericht in 1784) zich wellicht als eerste groepering in ons land verzet tegen "ondeskundige medische hulp". In 1810 schreef deze Maatschappij een prijsvraag uit om "dit schrikkelijk kwaad" te bestrijden. De inzending van dr F.C.Sebastian werd toen bekroond.
In 1865 werd de Wet op de uitoefening de geneeskunst ingevoerd, waarbij deze uitoefening "alleen geoorloofd is aan degenen, aan wie de bevoegdheid daartoe volgens de wet is toegekend".
Deze Wet wordt tot op heden nogal eens overtreden, zoals we dagelijks kunnen ervaren. Al in 1878 schreven dr Vitus Bruinsma, leraar in de natuurkunde in Leeuwarden, en dr G.W.Bruinsma, practiserend arts te Steenbergen, een brochure getiteld "De kwakzalverij met geneesmiddelen en de middelen om haar te bestrijden. Een boek voor allen, die hun gezondheid en hun beurs liefhebben". Zij namen ook de nodige stappen om te komen tot de oprichting van de Vereniging tegen de Kwakzalverij.
Op 1 januari 1881 werd onze Vereniging opgericht en genoemde heren Bruinsma bleven tot 1890 bestuursleden. Het eerder genoemde Maandblad verscheen voor de eerste maal op 15 januari 1881.

x) zie o.a. dr H.J.W.Droogleever Fortuin in een uitgave van L.Stafleu, Leiden: "Kwakzalverij, bijgeloof en geneeskunst"

Recente geschiedenis

Op 24 juni 1978 werd een buitengewone ledenvergadering van onze Vereniging

VERENIGING TEGEN DE KWAKZALVERIJ
Valkenstein 8 1082 BN Amsterdam
tel. 020-421034 postgironr 32237

NIEUWSBRIEF

Jaarg. I, nr 1, september 1980

Maandblad tegen de Kwakzalverij

Leden, die al vele jaren lid zijn van onze Vereniging, betreuren vooral, dat het Maandblad (van de Vereniging) tegen de Kwakzalverij eind 1976 ophield te verschijnen. Deze uitgave werd met grote zorg samengesteld door de oud-voorzitter van onze Vereniging, de heer A.P.N. de Groot, thans wonende te Soest, samen met de heer J.Th. Balk, wonende te Amsterdam. Vooral financiële problemen beletten destijds de voortzetting van dit Verenigingsorgaan.
De behoefte aan informatie over Verenigingsactiviteiten bestaat niet alleen bij de oudere leden. Vooral ook de nieuwe leden hebben belangstelling voor wat het bestuur doet in een maatschappij, waarin alternatieve "geneeskunde" zoveel aandacht trekt.
Het bestuur heeft daarom besloten zo enigszins mogelijk eenmaal per kwartaal een NIEUWSBRIEF te sturen aan leden en andere belangstellenden.
U heeft thans de eerste NIEUWSBRIEF van onze Vereniging in handen, die dus de voorlopige voortzetting is van het Maandblad tegen de Kwakzalverij.

gehouden in Utrecht, waarin het bestuursvoorstel werd besproken om de Vereniging te ontbinden, omdat "mankracht, weerklank en geldmiddelen zowel als voldoende materiële en immateriële steun van overheid en organisaties ontbreken".
De Vereniging beschikte toen nog over circa ƒ 3700,-.
Tijdens deze vergadering werd dr L.Meinsma, als gast aanwezig, verzocht om toch nog na te gaan of voortzetting van de Vereniging mogelijk zou kunnen zijn. Hij aanvaardde dit verzoek toen hem bleek, dat de heer D.Uitterdijk hem daarbij wilde helpen. Negatieve bevindingen van Meinsma zouden leiden tot bekrachtiging van het tijdens de vergadering genomen principe-besluit om de Vereniging te ontbinden. Het bestuur trad in ieder geval tijdens genoemde vergadering af met de afspraak, dat Meinsma in de interim-periode alle zich voordoende zaken zou behartigen.
Op 6 december 1978 werden de toenmalige leden van de Vereniging schriftelijk geraadpleegd over voortzetting van de Vereniging (de vergadering van 24 juni 1978 werd door 8 leden bezocht !). De reacties van verscheidene leden werden door de "bewindvoerders" en enige andere belangstellende leden nader bestudeerd en het daarop volgende beraad leidde tot de conclusie, dat een voortzetting van het kritisch volgen en begeleiden van de geneeskunst in ons land dringend geboden was en daarin kon de Vereniging een nuttige bijdrage leveren door evaluatie van alternatieve behandelwijzen in de eerste plaats.
Het bleek voorts nodig, dat de statuten van de Vereniging een herziening behoefden, mede als gevolg van nieuwe wettelijke bepalingen ter zake. Tijdens een buitengewone algemene ledenvergadering op 26 april 1979 werden de statuutwijzingen aanvaard en besloten werd, dat dr L.Meinsma deze statuten zou doen vaststellen, waarna de desbetreffende akte door de aanwezige Notaris werd gepasseerd.
Op 13 juni 1979 kwamen een aantal leden en andere belangstellenden in een vergadering bijeen om de basis te leggen voor beleidslijnen voor de Vereniging. Aldus kwam de nota "Toekomstmogelijkheden" tot stand.
Inmiddels was een voorlopig bestuur gevormd door de heren dr L.Meinsma, voorzitter, prof B.S.Polak, secretaris, D. Uitterdijk, penningmeester, mr J.S.W.Holtrop, lid, prof. dr F.A.Nelemans, lid, en S.Lelie, adviserend lid. In de algemene ledenvergadering van 10 november 1979 werd dit benoemingsbesluit bekrachtigd.
Daarmede kwam een einde aan de interim-periode van 24 juni 1978 op 10 november d.a.v.
In deze ledenvergadering werd met veel waardering herinnerd aan de oudvoorzitter, de heer A.P.N. de Groot, die met zijn grote inzet en toewijding de belangen van de Vereniging zoveel jaren diende, en die zich in een stimulerende afscheidsbrief nog gericht had tot bestuur en leden van de Vereniging.
Het bestuur kwam tot september 1980 verschillende keren in vergadering bijeen ter behandeling van vele lopende zaken.

Leden en Begunstigers

In het leden-register van onze Vereniging staan thans ruim 600 leden ingeschreven, ongeacht nog de toegezegde aanmelding van circa 150 apothekers voor dit lidmaatschap in het Departement Rotterdam van de Koninklijke Nederl. Maatschappij tot bevordering der Pharmacie.
Van ongeveer 200 leden werd de contributie 1980 (voor gewone leden ƒ 25,-, voor studenten en leerling-verpleegkundigen ƒ 10,-) tot dusverre niet ontvangen.

Als links van deze regel een rood kruis is geplaatst, dan zij u verzocht uw contributie ten spoedigste over te maken naar <u>postgironr. 32237 van de Vereniging tegen de Kwakzalverij</u> (te Utrecht).
Onze Vereniging telt gelukkig ook enige begunstigers, personen en instellingen, die in 1980 een schenking van minimaal ƒ 100,- aan de Vereniging deden toekomen.

Deze stand van zaken werd bereikt, dank zij een gewaardeerde respons op enige oproepen van de Vereniging om lid of begunstiger te worden, als men de doelstellingen van de Vereniging kon onderschrijven, die kortheidshalve zijn samen te vatten als volgt:
VERENIGING TOT EVALUATIE VAN ALTERNATIEVE BEHANDELMETHODEN EN TER BESTRIJDING VAN KWAKZALVERIJ.

Publiciteit

In verscheidene dag- en weekbladen, alsmede in tal van radio- en tv-programma's, en voorts door middel van inleidingen in verschillende gezelschappen is ruime aandacht geschonken aan de bedoelingen van onze Vereniging.
Het bestuur vindt het opvallend en veelbetekenend, dat in kringen, die zg. alternatieve geneesmethoden en/of voedingswijzen voorstaan en propageren, veel kritiek werd geleverd op de hernieuwde pogingen van onze Vereniging om waardevolle zaken in dat pakket én wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeiingen, waarvoor het woord kwakzalverij gehanteerd moet worden, op te sporen en te signaleren.
Eerste confrontaties van de Vereniging met promotoren van enzymtherapieën (o.a. Vasolastine) leidden tot forse reacties, ten dele geleid door de VARA-Ombudsman, de heer F.Bom.
Het voor de zg. Beres-druppels negatieve onderzoeksresultaat trok ruime aandacht (zie ook hierna).
Een uitdaging - via een dagblad - van een iriscopist om een vergelijkend onderzoek in te stellen naar de betekenis van een alternatieve behandeling van reuma en astma ging niet door toen de Vereniging trachtte te geraken tot een desbetreffend onderzoek-voorstel op basis van daartoe noodzakelijke gegevens, te leveren door de uitdager.
De voorzitter werd niet toegestaan deel te nemen aan een een-daagse cursus in de Moerman-therapie, welke dit voorjaar werd gehouden in Vlaardingen. Wèl zal hij dezer dagen de colleges gaan volgen van dr A. van 't Riet in de homoeopathie.
Zowel in Medisch Contact, het officiële orgaan van de Koninklijke Nederl. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, als in MGZ, het offciële orgaan van de Nationale Kruisvereniging, zijn voor de alternatieve genezers welwillende artikelen verschenen, waaruit andermaal blijkt hoe moeilijk het feitelijk blijkt te zijn om in kritische zin de geneeskunst te volgen.
Al met al is het duidelijk, dat de activiteiten van onze Vereniging nuttig geacht moeten worden als bijdragen aan de relativering van de betekenis van alternatieve"geneeswijzen en voedingsgewoonten".

Verenigingstaken

1. door de neutrale positie van de Vereniging tegen de Kwakzalverij (vergeleken bijv. met artsen- en apothekers-organisaties) kan **zij gerechtvaardigde twijfels wekken** ter zake van het overweldigend aanbod van wetenschappelijk onverantwoorde gezondheidsbemoeienis;

Op verzoek van dr L. Meinsma heeft het Rijksinstituut voor Geneesmiddelen-onderzoek een onderzoek ingesteld naar de zg. kankerdruppels van dr Béres, een Hongaarse biochemicus.
Uit het nog niet geheel voltooide onderzoek van het RIGO blijkt, dat deze vloeistof de volgende bestanddelen bevat: ijzer, koper, sulfaat, chloride, erythrosine en een weinig alcohol.
Deze voorlopige uitkomsten corresponderen met die van soortgelijk onderzoek, dat in West-Duitsland werd verricht.
De Vereniging concludeert in dit stadium van het onderzoek, dat de betekenis van deze Béres-druppels nihil is met betrekking tot het behandelen van kanker en dringt er daarom bij kankerpatiënten en bij familieleden van deze patiënten op aan deze druppels niet dan na overleg met de behandelende specialist aan te schaffen en te gebruiken.

Wat gebeurt er met de Wet van 1865?

Al menig jaar wordt gepraat over veranderingen in de Wet van 1865, regelende de uitoefening der geneeskunst in Nederland.
Bij beschikking van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid dd 11 augustus 1965 werd een Commissie (de Commissie Peters) ingesteld, welke tot taak kreeg van advies te dienen inzake de vraag of het aanvaardbaar is onbevoegden te vergunnen op beperkte schaal geneeskundige raad of bijstand te verlenen en indien dit aanvaardbaar geacht werd, welke grenzen dan aan zulke vergunningen zouden moeten worden gesteld.

2. de Vereniging tracht in deze zin te geraken tot ontmoetingen en tot overleg met promotoren van deze vormen van gezondheidsbemoeienis;

3. de Vereniging zal daartoe ook ontvangen relevante ervaringen van slachtoffers of andere klagers benutten;

4. de Vereniging zal eventuele tekortkomingen in de officiële geneeskunde, die bases kunnen vormen tot ontevredenheid onder patiënten en hun naaste omgeving, mee trachten tot een oplossing te brengen;

5. de Vereniging zal trachten te bevorderen, dat de kennis omtrent en het vertrouwen in de geweldige mogelijkheden van de officiële geneeskunde weer beter aanvaard worden, óók door te wijzen op de beperkingen van de geneeskunde, een en ander in nauwe samenwerking met andere belanghebbenden;

6. de Vereniging streeft naar bevordering van optimale begeleiding van chronische en andere zieken, in het kader waarvan een goede vertrouwensrelatie tussen arts en patiënt onontbeerlijk is;

7. de Vereniging wil naar vermogen participeren in de komende discussies over het te verwachten wetsontwerp op de beroepen in de individuële gezondheidszorg en over het te verwachten eindrapport van de Commissie Muntendam;

8. de Vereniging zal omtrent het voorgaande taken-pakket de Leden van de Vereniging blijven inlichten via de NIEUWSBRIEF en door middel van persberichten.

<u>De BERES-druppels</u>

De Vereniging tegen de Kwakzalverij heeft met dit laatste ook al de nodige ervaringen, zoals hiervoor ten dele al werd opgemerkt:

a. de voorzitter van de Vereniging werd niet toegelaten tot de cursus van één dag betreffende de Moermantherapie "gezien uw houding tegenover de Moerman-methode en collega Moerman in het bijzonder";

b. de directeur van de Nederlandse Akademie voor Natuurgeneeskunde te Hilversum beloofde in februari 1980 tot een onderzoek-voorstel te komen betreffende de bevindingen van patienten van natuurgeneeskundigen. Dit voorstel blijft maar uit .....

c. de iriscopist M.L. van der Duin te Breda daagde op 18 juni j.l. de voorzitter van de Vereniging uit tot een vergelijkend onderzoek naar de behandelingsresultaten van de heer van der Duin bij "reuma en astma" ten opzichte van de "officiële" geneeskunde; dit onderzoek is er nog steeds niet, hoewel van Verenigingszijde positief gereageerd werd ...

Verder zij opmerkelijk:

a. Staatssecretaris Veder - Smit stelde op 9 juli 1980 een Begeleidings-commissie voor onderzoek naar het effect van de Moerman-therapie in. In 1958 kwam de Commissie Delprat betreffende die Moerman-therapie tot negatieve conclusies. Gedurende 22 jaar kwam noch dokter Moerman, noch de groep artsen, die zijn behandeling ook toepassen bij kanker-patienten, met FEITEN, die in tegenspraak zijn met de bevindingen van de Commissie Delprat. Waarom dus een nieuw onderzoek van overheidswege, hetwelk voor de patientenvereniging AMNESTIE aanleiding is te bepleiten om gedurende dit (jarenlange ?) onderzoek de methode Moerman daarom voorlopig maar te erkennen.

De Commissie Peters stelt in zijn eindrapport vast, dat bij een niet te verwaarlozen deel van de bevolking behoefte bestaat zich te wenden tot onbevoegden, dat strafrechterlijke vervolgingen van overtredingen terzake slechts in een te verwaarlozen aantal gevallen plaatsvindt, dat de huidige ongenuanceerde strafbepaling niet wordt gerespecteerd, een en ander met als gevolg, dat in feite een situatie bestaat, dat de vrijheid van uitoefening der geneeskunst gevaarlijk nabijkomt.

In dit eindrapport van mei 1969 wordt derhalve een aanpassing van de Wet voorgesteld, waarbij het strafrecht "terugkeert binnen het gebied, waar het thuis hoort en waar het effect kan sorteren, waarbij uitsluitend de opleiding tot arts het recht geeft tot uitoefening van de geneeskunst.
Op 19 december 1967 installeert Staatssecretaris Kruisinga van Sociale Zaken en Volksgezondheid de Staatscommissie Medische Beroepsuitoefening en deze Commissie de Vreeze rapporteert in juni 1973 betreffende "het onderzoek op welke wijze de wetgeving inzake de toelating tot en de uito fening van de geneeskundige beroepen kan worden gemoderniseerd".De Commissie gaat in zijn eindrapportage uit van o.a. de volgende medische beroepen: artsen, tandartsen, apothekers, verloskundigen, verpleegkundigen, ziekenverzorgers en fysiotherapeuten. Hij acht het noodzakelijk bestaande bepalingen voor elke groepering te vervangen door nieuwe bepalingen, een en ander te realiseren in een nieuwe Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet B.I.G.)
Op 17 mei 1977 installeerde Staatssecretaris Hendriks van Volksgezondheid en Milieuhygiëne de Commissie Alternatieve Geneeswijzen (de Commissie Muntendam), met als opdracht aan deze Commissie: een onderzoek instellen naar de **BETEKENIS** van alternatieve geneeswijzen voor de gezondheidszorg in Nederland en adviseren over eventuele maatregelen, al of niet van wettelijke aard, met betrekking tot de toepassing van deze geneeswijzen.
De Commissie Muntendam stelt zich voor binnenkort met een eindrapport te komen, blijkens een inmiddels verschenen Discussie-nota, in welke nota o.a. voorts wordt vermeld:
"de problemen ten aanzien van het meten van het effect van alternatieve geneeswijzen zijn weerbarstig".

In verband met het 100-jarig bestaan van onze Vereniging in januari 1981 zal de eerstvolgende algemene ledenvergadering gehouden worden in het eerste kwartaal van 1981.
Gaarne zij in dit verband vermeld, dat blijkens de statuten van de Vereniging (artikel 12, lid 2) "een algemene ledenvergadering voorts wordt gehouden op schriftelijk verzoek van tenminste 10 Leden, dan wel zoveel Leden als tezamen bevoegd zijn één/tiende gedeelte van de stemmen in een algemene ledenvergadering uit te brengen".

Ervaringen met alternatief behandelen

Het blijkt voor het bestuur moeilijk te zijn om zoveel mogelijk ervaringen te verwerven met zg. alternatieve geneeswijzen. Daarom doet het bestuur graag een dringend beroep op alle leden om na te gaan of zij beschikken over ervaringen, c.q. klachten, van patiënten betreffende deze behandelmethoden. Mocht u over zulke gegevens beschikken wilt u deze (zo uitvoerig mogelijke) gegevens dan naar het correspondentie-adres van de Vereniging toesturen. Uw gegevens zullen uitsluitend na nader overleg met u verder gebruikt worden.

OPROEP

De Vereniging tegen de Kwakzalverij wordt nu gevormd door een aantal honderden leden. Vanzelfsprekend zal de kracht van onze Vereniging toenemen met een verdere stijging van het aantal leden. Wilt u daarom in uw eigen omgeving nagaan wie ons streven verder zouden kunnen versterken. Maak betrokkenen dan s.v.p. lid (de contributie zal in 1981 ƒ 30,- bedragen (thans nog ƒ 25,-), voor studenten en leerling-verpleegkundigen ƒ 10,-) of wellicht begunstiger (schenkingen aan de Vereniging van minimaal ƒ 100,-).

b. Blijkens de Staatscourant van 15 januari 1979 besloot het College ter beoordeling van geneesmiddelen de aanvrage tot inschrijving van VASOLASTINE in het Register van verpakte geneesmiddelen te weigeren, o.m. overwegende, dat "op grond van de overgelegde gegevens niet redelijkerwijze kan worden aangenomen dat het verpakte geneesmiddel VASOLASTINE de aangeprezen werking bezit bij gebruik overeenkomstig het voorschrift op of gevoegd bij de verpakking". Begin augustus maakte de Raad van State bekend het eens te zijn met genoemd College en met de Geneesmiddelencommissie, dat een preparaat zonder geneeskrachtige werking niet moet worden verkocht. Het preparaat is nog steeds te koop en de aankoop wordt door ziekenfondsen soms vergoed, nl. als artsen het voorschrijven...

NIEUWSBRIEF

De volgende NIEUWSBRIEVEN zullen mede bepaald worden door de bijdragen daarvoor van de Leden. Het Bestuur verwacht graag belangwekkend nieuws uwerzijds ter vermelding in deze NIEUWSBRIEVEN.

JAARVERGADERING

SEPTEMBER 1981
92STE JAARGANG, NR. 1

Actieblad TEGEN DE KWAKZALVERIJ

UITGAVE VAN DE VERENIGING TEGEN DE KWAKZALVERIJ, VERENIGING TOT EVALUATIE VAN ALTERNATIEVE BEHANDELMETHODEN EN TOT BESTRIJDING VAN DE KWAKZALVERIJ

Redacteur: J. Th. Balk, Keverberg 54, 1082 BE Amsterdam *Verschijnt 4 x per jaar*

Een nuttig intermezzo

Met dit tijdschrift beginnen wij de 92ste jaargang van het blad van de in 1881 opgerichte Vereniging tegen de Kwakzalverij. Bij het afsluiten van de 91ste jaargang, in december 1976, bleek dat de financiële middelen een geregelde verschijning niet meer mogelijk maakten. Aanvankelijk werd overwogen om in den vervolge viermaal per jaar een nummer te doen uitkomen, maar hoewel de tekst voor een nummer in het voorjaar van 1977 gereed lag moest van verschijning worden afgezien — er was geen geld voor.

Opgeheven is het orgaan overigens niet — zo min als de vereniging. Alleen — de verschijning werd opgeschort tot de financiële middelen het mogelijk maakten er weer mee voor de dag te komen. Thans is het zover en wij hopen minstens viermaal per jaar de leden een ruime scala van wetenswaardigheden over de strijd tegen de kwakzalverij en de evaluatie van de z.g. alternatieve geneeswijzen te kunnen bieden. Wel onder een nieuwe naam: het orgaan van de Vereniging zal voortaan als *Actieblad tegen de Kwakzalverij* de lezer bereiken.

In een nieuwsbrief, gedateerd september 1980 hebben de leden de gebeurtenissen van de afgelopen jaren kunnen vernemen. In het kort lichten wij hieruit enige punten. Op een vergadering te Utrecht gehouden op 24 juni 1978 werd een bestuursvoorstel besproken om de vereniging te ontbinden. Tijdens deze vergadering werd echter aan dr. L. Meinsma, als gast aanwezig, verzocht om na te gaan of voortzetting van de vereniging mogelijk zou kunnen zijn. De arts D.Uitterdijk zou hem hierbij helpen.

In december werden de leden schriftelijk geraadpleegd, want tenslotte waren er op de ledenvergadering in Utrecht slechts...acht leden geweest. De conclusie laat zich reden: doorgaan! Een voortzetting van het kritisch volgen en begeleiden van de geneeskunst in ons land is dringend geboden en de vereniging kon een nuttige bijdrage leveren door evaluatie van alternatieve behandelwijzen in het bijzonder. Een periode van herorientatie was voor onze bijna honderdjarige vereniging aangebroken.

Op 26 april 1979 werden door de algemene ledenvergadering de gewijzigde statuten vastgesteld. In de loop van 1979 kwam een nota "Toekomstmogelijkheden" tot stand. De algemene ledenvergadering van 10 november 1979 bekrachtigde de vaststelling van een voorlopig bestuur, dat als volgt was samengesteld: *Dr. L.Meinsma*, voorzitter; *prof. B.S.Polak*, secretaris; *D.Uitterdijk*, penningmeester; *mr. J.S.W. Holtrop*, lid, *prof.dr. F.A.Nelemans*, lid en *S.Lelie*, adviserend lid.

In deze ledenvergadering werd met veel waardering herinnerd aan de oud-voorzitter, de heer A.P.N. de Groot, die met grote dienstvaardigheid en toewijding de belangen van de vereniging een groot aantal jaren diende.

Uiteraard heeft de vereniging sedertdien allerminst stilgezeten. Een enkel voorbeeld: op verzoek van dr. Meinsma onderzocht het Rijksinstituut de z.g. kankerdruppels van de Hongaarse biochemicus dr. Béres. De druppels bleken ijzer, koper, sulfaat, chloride, erythrosine en wat alcohol te bevatten. De vereniging concludeert dat de betekenis er van voor kankerpatiënten nihil is en adviseert deze druppels niet dan na overleg met de behandelende specialist aan te schaffen en te gebruiken.

Uiteraard zal ons tijdschrift de lezer op de hoogte houden van de activiteiten van de vereniging en de redactie hoopt voorts een overzicht te kunnen bieden van wat er hier te lande geschiedt op het terrein dat de aandacht van de vereniging heeft. Maar bovenal wil zij prikkelen tot een strijdvaardige houding tegen de gevaren van wat ook honderd jaar geleden al als kwakzalverij werd betiteld en wat, ondanks alle camouflage nog onverbloemd zo mag worden aangemerkt.

OMBUDSMAN NAM WOORDEN TERUG

Opvallend in 1980 is het optreden van Frits Bom, de ombudsman van de Vara tegenover de vereniging geweest. Het ging over de kwestie van de Vasolastine. Het jaarverslag over 1980 maakt melding van dit incident. Een kort geding werd voorkomen omdat de ombudsman in de Vara-gids met verontschuldigingen zijn beledigingen aan het adres van de voorzitter van de vereniging, dr. L. Meinsma, terugnam. Na moeizaam en tijdrovend beraad en overleg met betrokkene is tenslotte de afspraak gemaakt samen te werken waar dit in de toekomst mogelijk zou blijken. Aan het einde van het verslagjaar had deze afspraak overigens nog niet tot iets geleid.

....

Leden: U kunt zelf óók iets doen! Lees op bladzijde 8 hoe advertenties die wonderen beloofden werden aangepakt.

....